

e-INFORMAČNÍ BULLETIN SKOK

pro organizace působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za září 2007

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu

Objetí

„Těsné spojení s dítětem je nenahraditelnou zkušeností. Dítě potřebuje čerpat podporu a energii z pevného sjednocení s matkou a s otcem, aby později bylo schopné být samostatné.“
Jiřina Prekopová

Ještě před deseti lety bylo možné v zařízeních ústavní výchovy potkat zdravotní sestry, které docela malým dětem bránily v jejich touze po doteku, pohlázení a přítulení. „Neberte je do náruče!“ hartusily, „nebo si nám na to zvyknou a budou to chtít pořád.“

Doteky vyvolávají emocionální vazby, které děti rozvíjejí se svými rodiči nebo jinými blízkými osobami podílejícími se na péči o dítě. Tyto vztahy jsou rozhodující pro blaho dítěte i pro jeho vývoj v oblasti emocionální a sociální. Ačkoliv souvislost mezi chyběním pozitivních zážitků tepla, blízkosti a spolehlivých vztahů v nejrannějším dětství a psychickou deprivací je známá už půl století, teprve nedávno byl proveden rozsáhlý psychologický výzkum, přinášející opodstatnění pro budování vztahů raného dětství na základě vzájemných dotyků. Dotyky znamenají důležitý prvek pro další vývoj dítěte. Autoři výzkumu řadí dotyky ze strany klíčových osob v raném dětství do třístupňové škály: bezpečné, nikoliv bezpečné a působící zmatek. Dítě, prožívající blaho bezpečných dotykových projevů, je důvěřivé k okolí a bezpečný dotyk vnímá jako jistotu v okamžicích stresu. Má také dobré zázemí pro vlastní průzkum neznámého prostředí. Děti, které prožívají nejisté, nebezpečné či matoucí dotyky, jsou bážlivější a nečekají, že jim rodiče nebo jiné osoby v jejich blízkosti, podílející se na péči, pomohou ve stresových situacích.

Je přirozené, že dítě vnímá pozitivní i negativní vztahy v rodině, a že se kvalita vztahů odpovídajícím způsobem otiskuje v jeho budoucím psychickém vývoji. Pro případ stresujících životních okolností si dítě vytváří hierarchii vztahů podle síly opravdových emocionálních zážitků. Vztahy na základě dotyků – ač v různých kulturách mohou mít různé formy – se vyskytují úplně všude.

Ukazuje se, že pobyt dítěte v raném dětství v sociálním zařízení mimo rodinu zvyšuje riziko pozdějších poruch chování. Dotyky, uštěďrované střídajícími se osobami, které neberou ohled na preference dítěte a vyvolávají nejistotu vztahu, se obracejí v pozdější agresivitu, asociální chování a jiné formy spojené se sociálním a výchovným selháváním. Podobně se mohou v této situaci ocitnout děti vyrůstající v extrémní chudobě nebo rodinách s nepřátelskými vzájemnými vztahy, ovzduším strachu či abúzu drog.

Vztahy vytvářející se prostřednictvím dotyků v raném dětství ovlivňují přístup dospělých při vytváření sociálních vztahů, počítaje v to i vztah ke svým vlastním dětem. Zdá se, že vzory přístupu k dětem se přenášejí z generace na generaci. Existují studie, které sledují chování dospělých k dětem na základě chování jejich rodičů k nim, když byli docela malí: bezpečně se cítící děti jsou v dospělosti citlivější k vlastním dětem.

Co však platí univerzálně, malé děti jsou mimořádně zranitelné v chladném prostředí izolace od rodiny. Jejich vývoj je ohrožen. Pro děti se zdravotním postižením to platí dvojnásob. Proto je pravděpodobnější, že děti opuštěné na základě smrti rodičů, nemoci, násilí nebo migrace se s těžkými okolnostmi svého života lépe vyrovnají, dostanou-li se do odpovídajícího prostředí, například pěstounské rodiny.

S ohledem na dobrý vývoj dětí se v současnosti dostává do popředí také sanace rodin a jejich doprovázení, aby dostali šanci i biologičtí rodiče, kteří nemají zkušenosti se zacházením s malými dětmi a snadno v rodičovských rolích selhávají.

Dotyky – klíčový prvek pro uspořádání světa malých dětí – se začleňují do pozdější zkušenosti a nikdy se neztrácejí. Naopak, mají vždy výrazný podíl na vytváření silných vazeb a úspěšné integraci jedince či skupiny do společnosti.

Milena Černá, předsedkyně o.s. SKOK

S část. využitím publikace Attachment Relationships (ed. John Oates) vyd. 2007 Open University G.B.

6. oborová konference v Opavě Využijte nabídku doprovodného programu

4. 10. 2007

DEN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB – od 10 do 18 hodin

Veřejná prezentace organizací – poskytovatelů sociálních služeb a dalších příbuzných služeb péče působících v sociální oblasti. Bohatý doprovodný kulturní program (koncerty, divadelní představení, výstava, apod.).

Pořádá:

Statutární město Opava v rámci Komunitního plánování v Opavě.

Místo konání:

Kulturní dům Na Rybníčku 43, Opava.

4. 10. 2007

GULO ČAR – ve 20 hodin

Koncert populární romské kapely – funky, pop a romská melodika. Album Baro drom oceněné Akademií populární hudby jako nejlepší deska žánru world music za rok 2003.

Pořádá:

Statutární město Opava v rámci festivalu Bezručova Opava.

Místo konání:

Lidový dům, Otická 10, Opava.

Z domova

Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1. 1. 2007 je zřízen Registr poskytovatelů sociálních služeb.

Registr je veřejně přístupný pod internetovou adresou www.mpsv.cz, odkaz O MPSV ► Registry a evidence ► Registry. (v/č)

Změny v zákoně o sociálních službách

Prezidentův podpis nás dělí od účinnosti zákona o tzv. reformě veřejných financí. Jeho součástí je úprava zákona o sociálních službách: přinášíme přehled hlavních změn.

Příspěvek na péči

Nový § 14a, odst. 1): Příspěvek [na péči] se nevyplácí, jestliže oprávněná osoba je po celý kalendářní měsíc v ústavní péči zdravotnického zařízení, nejde-li o poskytování sociálních služeb podle § 52, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, s výjimkou dětského domova, nebo je ve výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody.

V § 21 odst. 2 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c): [příjemce příspěvku na péči je povinen] písemně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, kdo osobě poskytuje pomoc a jakým způsobem, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o příspěvku, pokud tato skutečnost již nebyla uvedena v žádosti o příspěvek; ve lhůtě do 8 dnů je povinen písemně ohlásit také změny týkající se zajištění pomoci. Tyto povinnosti plní příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem, jehož součástí je písemný souhlas fyzické nebo právnické osoby s poskytováním pomoci oprávněné osobě.

V § 21 se doplňuje odstavec 4: Výplata příspěvku se zastaví, jestliže příjemce příspěvku nesplní oznamovací povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. c), a to ani na výzvu obecního úřadu obce s rozšířenou působností ve lhůtě 8 dnů. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato lhůta uplynula. Výplata příspěvku se obnoví od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla oznamovací povinnost splněna.

Druhy sociálních služeb

Následná péče se mění z pouze terénní na terénní a ambulantní: poskytuje tedy i stravu a ubytování. Vznikají zařízení následné péče.

Působnost veřejné správy

Kraj (§ 95 písm. g) zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

§ 101a: K plnění povinnosti uvedené v § 95 písm. g) se krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu.

Výši dotace kraji stanoví ministerstvo na základě procentního podílu kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu poskytování sociálních služeb pro příslušný rozpočtový rok.

Procentní podíl kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu poskytování sociálních služeb ministerstvo stanoví na základě podílu kraje na:

a) celkovém ročním objemu vyplácených příspěvků v případě dotace na poskytování služeb sociální péče,

b) celkovém počtu obyvatel v případě dotace na poskytování služeb sociální prevence a sociálního poradenství.

Kvalifikace sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách

§ 116 písmeno d): uvedeného v odstavci 1 písm. d) je základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110.

§ 116 odstavec 7: Podmínku absolvování kvalifikačního kurzu podle odstavce 5 je třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do doby splnění této podmínky vykonává zaměstnanec činnost pracovníka v sociálních službách pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách.

Pokud není v zákoně uvedeno jinak, tyto změny nabudou účinnosti 1. ledna 2008.

Zdroj informace: www.helpnet.cz – Novinky Helpnetu z 30. 9. 2007. (vlč)

Tip pro vás

Pozvánka na seminář - Zneužívání osobních údajů a důvěry ve starším věku

V rámci projektu www.pecujici.cz a ve spolupráci Ambulance pro poruchy paměti s 3. LF UK Praha se dne **20. 10. 2007 od 9,00 hod.** koná seminář zaměřený na podporu a pomoc seniorům v různých oblastech života mj.:

bezpečnost,
ochrana osobních údajů ve zdravotnickém zařízení,
právní služby ve vztahu k seniorům s postižením vč. problematiky omezení způsobilosti k právním úkonům, dobrovolnické činnosti,
postoje poskytovatelů terénních a pobytových služeb v oblasti ochrany dat,
pojištění a jeho možnosti ochrany.

Seminář je určen široké veřejnosti, vstup zdarma.

Místo konání semináře: Jonášova posluchárna 3. LF UK, Ruská 87, Praha 10.

Podrobnější informaci o programu semináře najdete na www.pecujici.cz. (vlč)

Nová brožura pomůže neziskovým organizacím při orientaci v dotacích z EU

Poskytnout pomoc nevládním neziskovým organizacím v jejich snaze při čerpání financí ze strukturálních a jiných fondů Evropské unie si klade za cíl nová brožura Velké možnosti pro neziskový sektor, kterou vydala Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

Publikace obsahuje základní informace o možnostech podpory v oblastech cestovního ruchu, kultury,

volnočasových aktivit, služeb v oblasti zdravotnictví, sociální integrace, vzdělávání, ekologických aktivit nebo mezinárodní spolupráce. Takto zaměřené projekty nestátních neziskových organizací mohou být podpořeny ze strukturálních fondů Evropské unie prostřednictvím tak zvaných operačních programů.

Publikace je zdarma ke stažení na webových stránkách www.rr-moravskoslezsko.cz nebo k dostání na Úřadě Regionální rady.

Zdroj informace: www.neziskovky.cz. (vlč)

Pět mladých lidí se zdravotním postižením našlo práci - Domov sv. Anežky, o.p.s., zahájil provoz nové chráněné dílny

Dílna PO-TISK vznikla v rámci projektu „Kvalifikace a pracovní uplatnění mladých lidí se zdravotním postižením v České republice a v Rakousku“ realizovaného za podpory iniciativy EU – INTERREG, který realizuje Domov sv. Anežky, o.p.s., v Čihovicích-Týně nad Vltavou.

Situace v oblasti provozování chráněných dílen není jednoduchá. V srpnu schválené legislativní změny reálně snižují podporu ze strany státu při zaměstnávání lidí s těžším zdravotním postižením. Jan Šesták, ředitel společnosti, k tomu říká:

„Nemá smysl si stěžovat. Musíme to prostě zvládnout, hledat rezervy v nákladech a nové možnosti v odbytu výrobků a služeb. Snížení příspěvků se dotkne v příštím roce všech, kdo zaměstnávají lidi s těžším zdravotním postižením. Pro Domov sv. Anežky to bude znamenat přibližně 25 – 30 % snížení podpory, čímž se v absolutních číslech dostáváme v roce 2008 zhruba na úroveň příspěvků v roce 2003. Přitom počet zaměstnaných lidí se zdravotním postižením je zhruba dvojnásobný.

V současné době zaměstnáváme 26 lidí se zdravotním postižením, z toho 11 s těžším zdravotním postižením, dalších 14 lidí využívá některou ze sociálních služeb Domova sv. Anežky. To, že existujeme, přináší každoročně nemalé finanční prostředky zpět do veřejných rozpočtů prostřednictvím daně z příjmu fyzických osob a na odvodech zdravotního a sociálního pojištění. Například v roce 2006 činila tato částka 1,7 miliónu korun.“ - více na www.anezka-tyne.cz.

Zdroj informace: Tisková zpráva Domova sv. Anežky, o.p.s., září 2007 - redakčně upraveno (vlč)

Česká republika - člen EU

Evropská komise schválila 3 důležité operační programy

Tři ze 24 operačních programů budou Evropskou komisí podepsány v nejbližší době. Evropská komise o tom informovala vyjednávací tým při ministerstvu pro místní rozvoj.

Jedná se o operační programy Lidské zdroje a zaměstnanost, Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Praha Adaptabilita. Tyto programy dohromady disponují částkou 3,8 miliard eur z celkových 26,69 miliard eur evropské pomoci určené České republice pro roky

2007-2013. Pro letošní rok je z těchto programů alokováno 469,9 milionů eur, které bude možné čerpat další tři roky.

OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Adaptabilita jsou velmi důležité pro poskytovatele sociálních služeb.

Zdroj informace: www.mmr.cz. (vlč)

Využijte zpracovaných informací

Jak správně informovat o spolufinancování z fondů EU, to je úvodní téma 5. čísla časopisu Grantový poradce. V jeho elektronické verzi si můžete přečíst o aktuálním dění v dotační politice, nechybí ani monitoring vyhlášených výzev.

Odkaz na 15ti stránkovou publikaci najdete na www.helpnet.cz pod odkazem Vyšel nový Grantový poradce. (vlč)

Motto: Učiníme-li něco, nejsme proto dobří; víme jen, že nečiníme-li nic, nesplnili jsme svou povinnost. Milan Cháb

Občanské sdružení Rytmus a QUIP - Společnost pro změnu vyhlašují 9. ročník celostátní soutěže Cena Milana Chába

Soutěž vyhlašují společně sdružení RYTMUS a QUIP – Společnost pro změnu pod jménem výjimečného představitelů snah o zrovnoprávnění a emancipaci lidí s postižením Milana Chába. Koná se pod záštitou primátora hlavního města Prahy Pavla Béma.

Cílem soutěže je na prvním místě ocenit osobnosti, které svou činností a osobním přístupem přispívají k začleňování sociálně anebo zdravotně znevýhodněných lidí do společnosti, a poděkovat jim za jejich úsilí. Dalším cílem je seznámit veřejnost s příklady dobré praxe a inspirovat ostatní. Smyslem soutěže je napomoci procesu „který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitosti a možnosti, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný“ (Cit.: Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách).

Cena od loňského ročníku nese jméno Milana Chába, který především jako ředitel Ústavu sociální péče Horní Poustevna usiloval celou svou činností i osobním nasazením až do své smrti v roce 2001 o proměnu ústavní péče na „přátelské“ sociální služby, odpovídající individuálním potřebám a přáním lidí s mentálním postižením a o posilování jejich samostatnosti.

Na Cenu Milana Chába mohou být nominovány osobnosti z celé České republiky, které svými počiny například v organizacích státní správy, organizacích poskytujících sociální služby, školách atd. přispěly k sociálnímu začleňování dítěte či dospělé osoby, k jejímu směřování ze segregovaného prostředí do běžného života.

Nominační list (k dispozici na www.rytmus.org a na www.kvalitavpraxi.cz/rocnik-2007.html) musí obsahovat jméno osoby, název organizace, kontaktní údaje a popis aktivity, obsahující zejména pro koho, kdy a jakým způsobem konkrétně byla realizována a k čemu vedla, jakou změnu v kvalitě života podporované osoby/osob přinesla, jak dlouho trvala a jak přesahuje svými výsledky do současnosti, také zda byla vykonávána s osobním nasazením, nad rámec běžných pracovních povinností.

Nominační list musí být zaslán poštou či elektronicky do 15. 11. 2007 na adresu vyhlašovatele:

RYTMUS Bruselská 16, 120 00 Praha 2 tel. +420 224 251 610 e-mail: cenamilanachaba@rytmus.org http://www.rytmus.org	QUIP Studentská 3, 160 00 Praha 6 tel. +420 233 322 319 e-mail: info@kvalitavpraxi.cz http://www.kvalitavpraxi.cz
--	--